

I DE BESTE FAMILIER

Charlotte Thiiis-Evensen har snart brukt hele slekten som kunstobjekter.

Nå skal de stilles ut på Sørlandets Kunstmuseum og Kunstneres Hus.

TEKST ANDERS KEMP FOTO ØYVIND NÆSS

FAREN TIL KUNSTNER Charlotte Thiiis-Evensen var den type lege som klarte å eksaminere alle andre enn seg selv. Da det ble oppdaget at han hadde en atypisk variant av Parkinson, var det kort tid igjen til å forberede seg på døden.

Da Eyvind Thiiis-Evensen døde på Telemark Sentralsykehus 31. mars 2006, etterlot han seg – blant annet – en mobiltelefon. På den fantes det 100 fotografier og et titall videoer. Det var ikke snakk om hyggelige ferieminner eller portretter av barnebarna. Videoene og fotografiene hadde den gamle legen tatt på sykehuset da han forsøkte å ringe sin kone. Da han ikke lenger hadde motorikken i behold, men endte opp med å ta ufrivillige bilder. Av en tøffel. En kaffekopp.

14. juni stilles bildene ut på Sørlandets Kunstmuseum under navnet «Faren min prøvde å ringe moren min». Om kunstner Charlotte Thiiis-Evensen vil stå i bakgrunnen å drikke champagne, vil tiden vise, men en ting er sikkert: Hun kommer til å bevitne sin egen, eller sin fars utstilling, med blandede følelser.

– Tanken på at han ligget der i den sengen alene, uten å kommunisere med omverdenen, det er det som gjør meg aller mest trist, sier hun.

FAMILIEKUNST. Det er ikke første gang journalist og kunstner Charlotte Thiiis-Evensen bruker sin egen familie i kunst- og filmsammenheng. Allerede da hun kom inn på Kunstakademiet i 2001, var det med en film der kunstneren forsøker å lese avisen, mens Thiiis-Evensens egen datter gjør alt hun kan for å tilrive seg oppmerksomheten hennes.

Jeg er oppvokst i et veldig borgerlig familieliv, der mye har handlet om overflate. Alt var så veldig ordentlig

CHARLOTTE THIIIS-EVENSEN kunstner

CHARLOTTE THIIIS-EVENSEN 39 ÅR.

OPPVOKST i Porsgrunn.

HOVEDFAG i litteraturvitenskap

HAR STUDERT ved Statens Kunstakademi i Oslo.

ANSATT i NRKs «Bokprogrammet».

SEPARATUTSTILLING på Kunstneres Hus 31. oktober og på Sørlandets Kunstmuseum, 14. juni.

TATT UT til Kortfilmfestivalen i Grimstad med filmen «Desert Eagle».

I 2003 laget hun kortfilmen «Sannhetens øyeblikk», om tante Astrid på sytti, som aldri hadde fått lov av moren sin til å klippe seg, men som nå skulle til frisøren i Brevik for første gang.

Nylig var Charlotte Thiiis-Evensen aktuell på Vestfossen Kunstlaboratorium med filmen «My Uncle», om onkel Vidar, som i løpet av det drøye minuttet filmen varer, reker å ta ut sitt glassøye, kun for å vise frem et tomt krater der øyet skulle vært. Dessuten er en krigskritisk kortfilm med hennes egen sønn i hovedrollen klar for kortfilmfestivalen i Grimstad.

Hva er egentlig historien med Thiiis-Evensen og familien? Hvorfor ønsker hun å utlevere seg selv på denne måten?

– Jeg er oppvokst i et veldig borgerlig familieliv, der mye har handlet om overflate. Alt var så veldig ordentlig. Men i det man blir eldre ser man at ting går i knas. Folk skiller seg, folk blir syke, sier Thiiis-Evensen.

– Kanskje det fungerer litt terapeutisk for meg å vise frem det som vanligvis er tabubelagt, men jeg håper jo at filmene kan åpne opp for noe allmenngyldig som de fleste kan kjenne seg igjen i.

USTEMT MOZART. 31. oktober skal alle familieprosjektene til Thiiis-Evensen stilles ut samlet på Kunstneres Hus. Rommet der verkene stilles ut skal formes som en leilighet. Thiiis-Evensens samboer, komponist Eyvind Buene, skal spille «litt ødelagt Mozart» på det ustemte familiepianoet. Det leveres inntakt med bryllupsbilder av alle de fraskilte parene i familien på lokket, kunstnerens eget inkludert.

– Det er en oppsummering av en retning av arbeidet mitt. Det blir fint å samle trådene, sier Thiiis-Evensen.

Når hun ikke jobber med kunst er Thiiis-Evensen ansatt på fulltid som journalist i NRKs bokprogram. Hun har alltid hatt et «dobbeltiliv», noe som kanskje ble kraftigst understreket da Thiiis-Evensen hadde en av hovedrollene i Aune Sands store filmkalkun

«Dis» fra 1995. Dengang hun måtte tåle å høre den spydige summingen av filmtittelen hvor enn hun gikk. Selv tenkte hun imidlertid «at tre måneder i Kairo, bare var det eventyret».

Thiiis Evensen har aldri vært særlig opptatt av å gå for det politisk korrekte, for eksempel å følge kunstnermyten om at en den store artisten skal vie hele livet sitt til kunsten.

– Jeg har en kunstnervenninne som har angrepet meg for det, fordi jeg ikke har risikert alt for kunsten. Men for meg er det å lage kunst like naturlig som å lage tv-programmer. Det er veldig lite mystisk.

– Hvordan klarer du å kombinere de to livene?
– Det blir mye. Men jeg har alltid hatt mye energi. Moren min og søsteren min mener at jeg har litt ADHD. At det er en veldig manisk energi jeg besitter. Det kan være de har rett.

GRUER SEG. Så hvordan kommer åpningene til å fortone seg? Kommer familien hennes til å dukke opp? Til å sky henne som pesten fremover?

– Det var hardt å se pappa dø gradvis og sakte. Spesielt for moren min. Jeg har jo vært redd for at hun skulle bli lei seg i produksjonsfasen. Og at eksmannen min skulle bli lei seg hvis sønnen vår blir utlevert på kino, men jeg har vist filmene og fotografiene til alle de involverte så det er ikke grunnlag for store katastrofer, sier Thiiis-Evensen.

– Jeg har dessuten hatt problemer med etiske ting i forhold til ting jeg har laget tidligere, som har gjort meg spesielt oppmerksom og veldig redd for å støte noen. Dette er jo uansett til syvende og sist mitt familiealbum. Noen vil si et lite idyllisk, trist og ødelagt album, men det er det jeg er opptatt av: å titte bak fasaden. **D2** anders.kemp@dn.no

» BAK FASADEN. – Prosjektene mine sier vel noe om at jeg ikke er så redd for å vise frem det som er tabubelagt. Innegjemt bak en borgerlig fasade, sier Charlotte Thiiis-Evensen. I morgen viser hun frem bilder og videoer faren hennes tok rett før han døde. Verkene vises på Sørlandets Kunstmuseum.

